

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndc/11/2026
Identifikačné číslo spisu:	1325207446
Dátum vydania rozhodnutia:	19.08.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1325207446.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu G.. D. F.Á., narodeného XX. U. XXXX, O., Š. XX, proti žalovanej U.. P. U. Ž., narodenej X. U. XXXX, O., S. XXXX/X, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 76Cos/2/2025 a o návrhu žalobcu na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Vec vedenú na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 76Cos/2/2025 prikazuje Mestskému súdu Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Košice predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) návrh na prikázanie sporu inému súdu podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj ako „CSP“) z dôvodu vhodnosti, ktorý podal žalobca. Žalobca svoj návrh odôvodnil skutočnosťou, že v danej veci došlo k pochybeniu, keď Mestský súd Bratislava III v rozpore s § 41 CSP vec na rozhodnutie a prejednanie postúpil Mestskému súdu Košice. Žalobca mal za to, že keďže v danej veci nešlo o výlučnú miestnu príslušnosť, nebol súd oprávnený skúmať svoju miestnu príslušnosť a to bez námietky žalovanej vznesenej pri prvom procesnom úkone. Žalobca uviedol, že bolo zasiahnuté do jeho práva na zákonného sudcu, ktorého si zvolil podaním žaloby v Bratislave, a preto podľa § 33 CSP (správne má byť § 39 CSP, pozn. súdu) požiadal o delegáciu veci z dôvodu vhodnosti. Uvedený návrh ďalej odôvodnil skutočnosťou, že žalovanou vo veci je sudkyňa Krajského súdu v Košiciach, ktorá má priateľské a profesijné väzby s väčšinou sudcov v danom obvode. Z daných dôvodov navrhol prikázať vec na prejednanie a rozhodnutie Mestskému súdu Bratislava III, alternatívne inému súdu mimo obvodu Krajského súdu v Košiciach.

2. Žalovaná vo veci nebola dotazovaná na vyjadrenie sa k návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti.

3. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP, na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Mestský súd Košice) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Mestský súd Bratislava III). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

republiky.

4. Prikázanie (delegácia) sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

5. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov účastníkov na oboch procesných stranách, pričom na pomery účastníka konania, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len, ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných účastníkov konania. Pritom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie veci.

6. V zmysle § 36 ods. 1 a 2 CSP sa konanie uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný, pričom príslušnosť súdu sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

7. V zmysle § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednania sporu.

8. V zmysle § 41 CSP, súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

9. Žalobca žalobu o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy podal na Mestský súd Bratislava III dňa 29. septembra 2025, ktorý súd obratom vec postúpil na prejednanie Mestskému súdu Košice z dôvodu svojej vecnej, miestnej a kauzálnej nepríslušnosti dňa 10. novembra 2025.

10. Najvyšší súd vec preskúmal a dospel k záveru, že v tomto konaní sú dané také okolnosti, ktoré odôvodňujú prikázanie (delegáciu) veci z dôvodu vhodnosti a to Mestskému súdu Bratislava IV. Z obsahu žaloby a súčasne z podania tejto žaloby na Mestský súd Bratislava III je jednoznačné, že žalobca si napriek svojmu bydlisku v Košiciach a totožne bydlisku žalovanej v Košiciach, ako súd príslušný na prejednanie a rozhodnutie veci zvolil súd sídlaci v Bratislavskom kraji. Uvedené odôvodnil skutočnosťou, že žalovanou vo veci je dlhoročná sudkyňa Krajského súdu v Košiciach, ktorá má medzi sudcami Košického kraja vybudované priateľské a profesijné vzťahy. Zároveň z obsahu spisu vyplýva, že Mestský súd Bratislava III vec postúpil Mestskému súdu Košice a to obratom po prijatí žaloby bez námietky žalovanej proti miestnej príslušnosti, teda v rozpore s § 41 CSP. Dovolací súd preto prihliadol na komplex skutočností v danej veci a to osobu žalovanej v nadväznosti na potenciálnu aplikáciu § 49 a nasl. CSP v spojení s princípom hospodárnosti konania podľa čl. 17 Základných princípov CSP, postup Mestského súdu Bratislava III v rozpore s § 41 CSP a podanie návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti podľa § 39 CSP. Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že sú dané dôvody na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti podľa § 39 CSP inému súdu a to konkrétne súdu v Bratislavskom kraji, ktorú miestnu príslušnosť žiadal vo veci žalobca podaním žaloby na súd prvej inštancie v danom kraji. Dovolací súd avšak dospel k záveru, že z dôvodu kauzálnej nepríslušnosti nie je možné vec na prejednanie a rozhodnutie prikázať Mestskému súdu Bratislava III, ktorý je kauzálny príslušný v sporoch obchodnoprávnej povahy, pričom predmetom žaloby je ochrana osobnosti a náhrada nemajetkovej ujmy, t. j. spor občianskoprávnej povahy. Dovolací súd preto vec na prejednanie a rozhodnutie prikázal súdu prvej inštancie so sídlom v Bratislavskom kraji kauzálny príslušnom na prejednanie sporu v

občianskoprávných veciach, teda Mestskému súdu Bratislava IV (§ 12 ods. 1 a 2 CSP). Z uvedeným vyjadril súhlas aj žalobca, keď v návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti (č. l. 44) navrhol vec prikázať Mestskému súdu Bratislava III, alternatívne inému súdu mimo obvodu Krajského súdu v Košiciach.

11. Najvyšší súd teda preskúmal okolnosti veci a dospel k záveru, že tieto tvoria komplex skutočností, ktoré vo vzájomnom prepojení sú dôvodom na prikázanie veci Mestskému súdu Bratislava IV z dôvodu vhodnosti v súlade s § 39 ods. 2 CSP v spojení s článkom 17 Základných princípov CSP, v zmysle ktorého postupuje súd v konaní tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

12. Vzhľadom k uvedenému Najvyšší súd Slovenskej republiky z dôvodu splnenia podmienok pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP návrhu vyhovel.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.